

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJA LUCI
Broj: 11 0 U 020740 17 U
Dana, 13.09.2017. godine

Okružni sud u Banja Luci i to sudija Sunita Šukalo uz učešće Alme Ahmetović Ramić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženje za borbu protiv korupcije „Transparency International u BiH“ sa sjedištem u Banja Luci, u ulici Gajeva broj 2, zastupan po zakonskom zastupniku (u daljem tekstu: tužilac), protiv Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi) radi nedonošenja rješenja po žalbi tužioca - "ćutanja administracije", dana 13.09.2017. godine, donio je sljedeću

PRESUDU

Tužba se uvažava i slijedom toga nalaže tuženom da u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, donese odluku po žalbi tužioca, koju je uložio, dana 23.12.2016.godine.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove nastale vođenjem ovog upravno-sudskog spora u iznosu od 200,00 KM, koje je dužan izmiriti u roku od 30 dana od dana prijema ove odluke, a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Tužilac je podnio tužbu ovom sudu, dana 29.05.2017. godine zbog nedonošenja rješenja „ćutanja administracije“, odnosno nedonošenja odluke po žalbi, uloženoj, dana 23.12.2016. godine, a sve povodom zahtjeva za pristup informacijama kojima raspolaže tuženi kao javni organ u skladu i prema sadržaju zahtjeva.

Tačnije, tužilac je pozivajući se na Zakon o slobodi pristupa informacijama tražio od tuženog dostavu informacija pod kontrolom tuženog i to rješenje tog organa, broj 07.032/050-614/16 od 24.10.2016. godine, kojim je usvojena žalba Univerziteta u Banja Luci, izjavljena na rješenje Republičkog prosvjetnog inspektora, broj 24.120/161-239-73-3/16 od 08.09.2016. godine. Tužilac ističe da je odlukom tuženog od 29.11.2016. godine odbijen zahtjev za pristup informacijama pa je protiv te odluke tužilac blagovremeno izjavio žalbu u kojoj je ukazao na nepravilnu primjenu Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske (žalba, broj 02-04(3228) od 23.12.2016. godine. Tužilac dalje ističe da je tuženi dopisom od 17.01.2017. godine, obavijestio da je u skladu sa članom 14 stav 3 tačka b) Zakona o slobodi pristupa informacija Republike Srpske te člana 54 stav 4 Zakona o opštem upravnom postupku, izjavljenu žalbu proslijedio Ombudsmanu Republike Srpske.

U tužbi, dalje ističe da je od dana podnošenja žalbe protekao rok od 60 dana u kojem roku tužilac nije dostavio odluku po žalbi pa se tužilac obratio tuženom sa zahtjevom za dostavu odluke drugostepenog organa. Navodi da je odlukom tuženog, broj 07.032/050-614/16 od 13.04.2017. godine, odbijen tužiočev zahtjev sa obrazloženjem da je tražena informacija dostavljena tužiocu, a da tužilac može shodno Zakonu o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske izvršiti uvid u spis predmeta u prostorijama Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (kancelarija broj 24), svakim radnim danom od 13.00 do 15.00 časova uz napomenu da je uložena žalba sa priložima proslijeđena Ombudsmanu Republike Srpske, kojem je proslijeđen i zahtjev tužioca.

U daljem tekstu tužbe se navodi da je odredbom člana 14 stav 2 Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske propisano je da ukoliko se odobri pristup informaciji, djelimično ili u cijelosti, nadležni organ o tome obavještava podnosioca zahtjeva pa se precizira šta dopis sa obavještenjem treba da sadrži u smislu pomenute odredbe zakona. Analizirajući tu odredbu, tužilac ističe da ona sadrži tri mogućnosti koje javni organ treba da navede u rješenju, a podnosilac zahtjeva, kao strana u postupku će se odlučiti koja opcija mu odgovara, što znači to se ne ostavlja na odluku javnom organu. Ističe da odlukom da se odobri jedino lični uvid u informacije u prostorijama tuženog bez mogućnosti da se informacije umnože o trošku tužioca, organ postupa suprotno članu 2 Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske kojom je propisano da se odredbe tog zakona tumače tako da

se u najvećoj mjeri i bez odlaganja olakša i potakne saopštavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najniži prihvatljivu cijenu.

U tužbi, dalje, navodi karakter prava na pristup informacijama i podsjeća na odredbu člana 14 stav 3 tačka b) Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske kojom je propisano da ukoliko javni organ donese dopis kojim odbija zahtjev za pristup informacijama u cijelosti ili djelimično, dopisom obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja žalbe određenom organu što uključuje neophodne podatke za kontakte s tim organom te krajnji rok za podnošenje žalbe kao i troškove podnošenja žalbe.

Tom odredbom istog zakona, između ostalog, upućuje se podnosilac na pravo da se obrati i Ombudsmanu Republike Srpske te sadržava neophodne podatke za kontakte sa tom kancelarijom.

Zbog svega navedenog, tužilac predlaže da sud uvaži tužbu i poništi odluku tuženog od 13.04.2017. godine (odluku kojom se odbija slobodni pristup informacijama) i naloži da se tužiocu omogući pristup traženih informacija uz naknadu troškova opredijeljenih na troškove sudske takse na tužbu i presudu.

U pismenom odgovoru na tužbu, tužilac nakon što izlaže poznate činjenice koje su prethodile pokretanju ovog spora, tuženi ističe da je u vezi sa zahtjevom pristupa informacijama uputila obavijest tužiocu da je zahtjevu udovoljeno na način da može izvršiti uvid u spis predmeta u prostorijama Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske u vrijeme i na način kako je to precizirano. Na dostavljeni odgovor, tužilac je uložio žalbu koju je Ministarstvo prosljedilo na nadležno postupanje Ombudsmanu Republike Srpske u skladu sa članom 14 stav 3 tačka b) Zakon o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/01) odnosno u vezi sa članom 54 stav 4 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZUP).

Dalje, u odgovoru tuženi podsjeća na postupanje Ombudsmana Republike Srpske pa potvrđuje da o daljem postupanju nema informacija kao što potvrđuje da je tužilac aktom od 05.04.2017. godine tražio obavještenje o odluci tuženog po podnesenoj žalbi što je, takođe, prosljedeno instituciji Ombudsmana Republike Srpske o čemu je obaviješten tužilac. Nadalje, u odgovoru tuženi ističe da je postupio u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama i dostavio tražene informacije uz mogućnost tužiocu da pristupi u prostorije tuženog i u vrijeme i na način kako je tuženi odredio, izvrši uvid u spis i dobije dodatna pojašnjenja na vlastiti zahtjev. Tuženi ističe prigovor zastare jer su tražene informacije tužiocu dostavljene, dana 07. i 29.11.2016. godine, a žalba je uložena 23.12.2016. godine koju je tuženi prosljedio, dana 13.01.2017. godine instituciji Ombudsmana Republike Srpske dok je tužba izjavljena, dana 29.05.2017. godine.

Ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Prema odredbi člana 17 stav 1 Zakon o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS) propisano je da ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana ili u posebnom propisu određenom kraćem roku donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da je žalba odbijena.

Prema stavu 2 ove odredbe, stranka može postupiti na opisani način i kada po njenom zahtjevu tuženi nije donio rješenje odnosno prvostepeni organ u roku utvrđenom zakonom, protiv kojeg ima mjesta žalbi.

Smisao ove odredbe je u omogućavanju sudske zaštite u upravnom sporu, onoj stranci kojoj drugostepeni organ u zakonom propisanom roku nije odlučio po žalbi protiv prvostepenog rješenja ili po žalbi zbog nedonošenja rješenja po njenom zahtjevu.

Pored propusta drugostepenog organa da odluči po žalbi u zakonom propisanom roku, drugi kumulativni uslov za pravo podnošenja tužbe u upravnom sporu je i taj da je po isteku zakonskog roka za odluku po žalbi, stranka do drugostepenog organa zahtijevala donošenje odluke po žalbi u novom petnaestodnevnom roku.

Ukoliko sud ocijeni da su ovi uslovi ispunjeni, tužba se uvažava kao opravdana i drugostepenom organu se daje nalog da donese odgovarajuću odluku u roku, ne dužem od 30 dana od dana dostavljanja presude kako je propisano članom 31 stav 4 ZUS.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da se tužilac, oslanjajući se na Zakon o slobodi pristupa informacijama obratio tuženom, tražeći dostavu informacija koje su pod kontrolom tog organa. Radilo se o dostavljanju rješenja tog organa, broj 07.032/050-614/16 od 24.10.2016. godine, kojim je uvažena žalba Univerziteta u Banja Luci, izjavljena na rješenje Republičkog prosvjetnog inspektora, broj 24.120/161-239-73-3/16 od 08.09.2016. godine. Činjenica je da je odbijen zahtjev za pristup informacijama, a da za odbijanje nije dato adekvatno obrazloženje koje je u skladu sa pomenutim zakonom.

Tuženi se poziva na odredbu člana 14 stav 3 tačka b) tog zakona kojom je propisano da ako se odbije pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Dopis treba da sadrži zakonski osnov za status izuzeća informacije uz navode članova ovog zakona na koji se poziva kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa (a); obavještava podnosioca zahtjeva o pravu podnošenja zahtjeva određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontakte sa takvim organom, krajnji rok za podnošenje žalbe kao i rok za podnošenje žalbe. Ovaj dopis upućuje podnosiocima zahtjeva na pravo da se obrati Ombudsmanu Republike Srpske i sadržava neophodne podatke za kontakte sa ovom kancelarijom (b).

Dakle, tuženi se poziva na predmetnu odredbu, a u potpunosti postupa suprotno pa stoga pravilno tužilac ukazuje da javni organ radi suprotno zakonu, u konkretnom slučaju. Takođe, neprihvatljivo je oslanjanje tuženog, koji uveliko iznosi u odgovoru na tužbu, na odredbu člana 54 stav 4 ZUP kojom je propisano da kad organ poštom dobije podnesak za čiji prijem nije nadležan, a nesumnjivo je koji je organ nadležan za prijem, poslaće podnesak bez odlaganja nadležnom organu, odnosno sudu i o tome će obavijestiti stranku. ako organ koji je dobio podnesak ne može da utvrdi koji je organ nadležan za rad po podnesku, donijeće bez odlaganja zaključak kojim će odbaciti podnesak zbog nenadležnosti i zaključak odmah dostaviti stranci. Nejasno je na temelju kojih činjenica se tuženi oslonio na predmetnu odredbu.

U odgovoru, on precizno navodi da je „u skladu sa članom 54 stav 4 ZUP odnosno u skladu sa članom 14 stav 3 tačka b) Zakona o slobodi pristupa informacijama“ Ministarstvo prosljedilo u nadležno postupanje Ombudsmanu Republike Srpske žalbu koju je tužilac uložio na rješenje o odbijanju pristupa informacijama.

Pored toga, tačni su navodi tužioca po pitanju primjene člana 14 stav 2 Zakona o slobodi pristupa informacijama kojom se propisuje da ukoliko se odobri pristup informaciji, bilo djelimično ili u cijelosti, nadležni organ o tome obavještava podnosioca zahtjeva u kojem dopisu se podnosilac obavještava o tri različite mogućnosti a za koje se odlučuje podnosilac zahtjeva kao stranka, a ne javni organ.

Iz konkretnih podataka u spisu proizlazi da je tuženi odbio da udovolji zahtjevu tužioca, a zatim dopisom obavijestio tužioca o tome da može pristupiti u prostorije tuženog u vrijeme i na način sadržan u dopisu te izvršiti uvid i slično što je, prije svega, parcijalna primjena pomenute odredbe po izboru tuženog organa, a u suprotnosti sa odlukom da se ne dozvoli pristup informaciji. Javni organ tuženog, dužan je nužno postupati u skladu sa zakonom i to dosljedno, a što se, u konkretnom slučaju, ne može reći već se radi o proizvoljnoj primjeni zakona.

Takođe, treba dodati da je javni organ samoinicijativno prosljedio žalbu instituciji Ombudsmana Republike Srpske i istina, o tome je obavijestio podnosioca zahtjeva koje postupanje, takođe nije u skladu sa zakonom.

Kod takvog stanja stvari, tužba je osnovana pa je sud uvažio na temelju odredbe člana 31 stav 4 ZUS i naložio tuženom da u zakonom predviđenom roku odluči o žalbi tužioca na način, kako to tuženi smatra i prema datim razlozima tužioca.

Za tužioca su nastali troškovi u vidu troškova sudske takse u skladu sa odredbama Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj, 73/08, 49/09, 67/13 i 63/14) koji predstavljaju nužne troškove u smislu člana 6 Zakona o izmjenama i dopunama ZUS („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 63/11).

Zapisničar
Alma Ahmetović Ramić

